

Vlaams
Parlement

ingediend op **722** (2015-2016) – Nr. 1
4 april 2016 (2015-2016)

Ontwerp van decreet

houdende instemming met de overeenkomst
tussen het Koninkrijk België
en de Republiek Zuid-Afrika
inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden
door partners van het diplomatiek
en consulair personeel,
ondertekend te Pretoria op 14 januari 2016

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet.....	9
Advies van de Raad van State	13
Ontwerp van decreet.....	19
Bijlage: Tekst van de overeenkomst	23

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING**1. Samenvatting**

De overeenkomst heeft tot doel het verrichten van betaalde werkzaamheden (als loontrekkende of zelfstandige) door de partner van de ambtenaren en andere personeelsleden van de Zuid-Afrikaanse diplomatieke zendingen en consulaire posten in België en, op grond van wederkerigheid, van de Belgische diplomatieke zendingen en consulaire posten in Zuid-Afrika te vergemakkelijken.

Tot de zesde staatshervorming was deze materie een exclusief federale bevoegdheid. De normen betreffende de arbeidskaart afgeleverd in het kader van de specifieke verblijfssituatie van de betrokken personen blijven een federale bevoegdheid, met dien verstande dat de gewesten bevoegd zijn om deze normen toe te passen. Ook zijn de gewesten bevoegd voor de regelgeving inzake beroepskaarten, waar de federale overheid enkel bevoegd is voor vrijstellingen van beroepskaarten verbonden aan de specifieke verblijfssituatie van de betrokken personen.

Dit ontwerp van instemmingsdecreet kadert in de strategische doelstelling 'Vlaanderen onderhoudt goede relaties met buitenlandse overheden' uit de beleidsnota Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking.

2. Situering en inhoud

De overeenkomst heeft tot doel het verrichten van betaalde werkzaamheden (als loontrekkende of zelfstandige) door de partner van de ambtenaren en andere personeelsleden van de Zuid-Afrikaanse diplomatieke zendingen en consulaire posten in België en, op grond van wederkerigheid, van de Belgische diplomatieke zendingen en consulaire posten in Zuid-Afrika te vergemakkelijken.

De status van het diplomatieke en consulaire personeel dat door de zendstaat wordt aangesteld in de ontvangende staat alsmede de status van de gezinsleden worden geregeld door het Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer (1961) en inzake consulaire verkeer (1963). De meeste landen, waaronder België en Zuid-Afrika, zijn partij bij deze verdragen.

Deze verdragen voorzien in een aantal voorrechten en immuniteiten ten behoeve van de personeelsleden van de diplomatieke zendingen en consulaire posten alsmede van de gezinsleden die deel uitmaken van hun huishouden (echtgenoten en kinderen ten laste).

Voornoemde verdragen stellen ten aanzien van voornoemde personen geenszins dat het verboden is in de ontvangende staat betaalde werkzaamheden te verrichten. Wel is het zo dat hun status en de daaruit voortvloeiende voorrechten en immuniteiten in de praktijk onverenigbaar zijn met het uitoefenen van een beroep. In de meeste staten is de toegang van buitenlanders tot bezoldigde arbeid trouwens beperkt.

In het besef hiervan nam de Raad van Europa een aanbeveling aan betreffende een model voor een bilaterale overeenkomst die ten doel heeft gezinsleden van een lid van een diplomatieke of consulaire zending de mogelijkheid te bieden betaalde werkzaamheden te verrichten.

Deze overeenkomsten zijn van belang voor het gelijkkansenbeleid voor mannen en vrouwen, aangezien zij het voor partners van diplomaten en consulaire ambtenaren mogelijk maken een eigen carrière na te streven.

België heeft reeds een negentiental van zulke overeenkomsten gesloten, met name met Albanië (14 oktober 2010, Belgisch Staatsblad van 22 oktober 2014), Australië (19 november 2002, Belgisch Staatsblad van 30 november 2006), Brazilië (4 oktober 2009, Belgisch Staatsblad van 5 mei 2014), Canada (29 april 2005, Belgisch Staatsblad van 6 december 2006), Chili (6 december 2007, Belgisch Staatsblad van 4 februari 2010), Colombia (25 augustus 2015) Ecuador (29 juni 2012, Belgisch Staatsblad van 20 oktober 2014), Filipijnen (23 december 2009, Belgisch Staatsblad van 17 juni 2014), India (8 augustus 2012, Belgisch Staatsblad van 3 december 2014), Israël (11 november 2013, nog niet goedgekeurd), Kroatië (30 mei 2005, Belgisch Staatsblad van 22 mei 2009, zonder voorwerp sinds de toetreding van Kroatië tot de EU), Macedonië (6 juli 2010, Belgisch Staatsblad van 7 juli 2014), Montenegro (9 juni 2010), Nieuw-Zeeland (23 april 2003, Belgisch Staatsblad van 4 mei 2006), Peru (24 juni 2008, Belgisch Staatsblad van 22 maart 2010), Servië (17 februari 2010, Belgisch Staatsblad van 30 mei 2014), Turkije (31 oktober 2008, Belgisch Staatsblad van 4 augustus 2015), Verenigde Staten (19 februari 2004, Belgisch Staatsblad van 3 mei 2006). Daarbij komen ook nog de overeenkomsten met Armenië, Bolivia, de Dominicaanse Republiek, Kenia en Kosovo die nog niet ondertekend werden.

3. Procedureverloop

3.1. Gemengd karakter en ondertekening

Tot de zesde staatshervorming was deze materie een exclusief federale bevoegdheid. Deze overeenkomst werd in die periode onderhandeld en de Vlaamse Regering was hier dan ook niet bij betrokken.

Op 16 december 2014 legde de Werkgroep Gemengde Verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), het gemengde karakter van deze overeenkomsten vast. Zowel de federale overheid als de gewesten worden bevoegd geacht. De Duitstalige Gemeenschap, aan wie het Waalse Gewest de uitoefening van bevoegdheden inzake het werkgelegenheidsbeleid heeft overgedragen, achtte zich daarentegen niet bevoegd. De ICBB heeft deze beslissing van de WGV op 23 april 2015, via de schriftelijke procedure, stilzwijgend bekrachtigd.

Op 1 januari 2016 trad de overheveling van bepaalde bevoegdheden met betrekking tot tewerkstelling van het Waalse Gewest naar de Duitstalige Gemeenschap in werking. Op 11 februari 2016 werd het gemengde karakter uitgebreid naar de Duitstalige Gemeenschap. Overeenkomstig de beslissing van de ICBB van 9 juli 2008 worden de leden van de ICBB geacht met de in de WGV bereikte consensus in te stemmen behoudens bezwaar binnen de 30 dagen na de notificatie van het verslag van de WGV.

De overeenkomst werd ondertekend volgens formule 1 (de medeondertekening) van de ICBB. Deze formule houdt in dat de deelstaten in de aanhef en in de ondertekeningformule van de overeenkomst worden vermeld boven de handtekening van de ondertekenaar.

Ook in de huidige stand van zaken blijven de normen betreffende de arbeidskaart afgeleverd in het kader van de specifieke verblijfssituatie van de betrokken personen (zogenaamde arbeidskaart C in de zin van het koninklijk besluit van 9 juni 1999 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 inzake de tewerkstelling van buitenlandse werknemers) een federale bevoegdheid vanuit regelgevend oog-

punt (artikel 6, §1, IX, 3°, bijzondere wet tot hervorming der instellingen (BWHI)), met dien verstande dat de gewesten bevoegd zijn om deze normen toe te passen (artikel 6, §1, IX, 4°, BWHI).

De gewesten zijn evenwel bevoegd voor de regelgeving inzake beroepskaarten, waar de federale overheid enkel bevoegd is voor vrijstellingen van beroepskaarten verbonden aan de specifieke verblijfssituatie van de betrokken personen (artikel 6, §1, IX, 3°, BWHI). De regelgeving zit momenteel vervat in het koninklijk besluit van 2 augustus 1985 houdende uitvoering van de wet van 19 februari 1965 betreffende de uitoefening van de zelfstandige beroepsactiviteiten der vreemdelingen, zoals gewijzigd bij het koninklijk besluit van 22 augustus 2006. In het kader van deze overeenkomst wordt evenwel geen vrijstelling van beroepskaarten toegekend, maar dienen de betrokken personen die opteren voor een zelfstandige beroepsactiviteit wel degelijk een beroepskaart aan te vragen (artikel 1, §1, a), tweede lid, koninklijk besluit van 2 augustus 1985). Daarom zijn ook de gewesten bevoegd.

Uiteraard is de overeenkomst ook van toepassing op vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid in de diplomatieke en consulaire posten (samenwerkingsakkoord van 17 juni 1994 betreffende de gewestelijke economische en handelsattachés en de modaliteiten op het vlak van de handelspromotie en samenwerkingsakkoord van 18 mei 1995 betreffende het statuut van de vertegenwoordigers van de Gemeenschappen en Gewesten in de diplomatieke en consulaire posten) die in Zuid-Afrika zijn of zouden worden geaccrediteerd. In dat verband kan erop worden gewezen op het bestaan van de Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering in Zuidelijk Afrika, gevestigd in Pretoria, en van een vertegenwoordiger van Flanders Investment and Trade in Johannesburg.

3.2. Advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving

De Raad van State, afdeling Wetgeving, bracht advies uit op 4 maart 2016 met kenmerk 58.830/VR.

De Raad stelt dat op het ogenblik van het ondertekenen van de overeenkomst de Duitstalige Gemeenschap evenwel zonder twijfel mede bevoegd was voor het sluiten van de overeenkomst. Hij verwijst hierbij naar artikel 1, eerste lid, van het decreet van het Waalse Gewest van 6 mei 1999 'betreffende de uitoefening door de Duitstalige Gemeenschap van de bevoegdheden van het Waalse Gewest inzake tewerkstelling en opgravingen', zoals gewijzigd bij decreet van 17 december 2015 met ingang van 1 januari 2016, alsook naar artikel 1, eerste lid, van het decreet van de Duitstalige Gemeenschap 'betreffende de uitoefening door de Duitstalige Gemeenschap van de bevoegdheden van het Waalse Gewest inzake tewerkstelling en opgravingen', zoals gewijzigd bij decreet van 15 december 2015 dat, op het grondgebied van het Duitse taalgebied, de Duitstalige Gemeenschap de bevoegdheden uitoefent van het Waalse Gewest, bedoeld in artikel 6, §1, IX, 1° tot 7° en 9° tot 13°, BWHI.

Op de Werkgroep Gemengde Verdragen van 11 februari 2016 werd het gemengd karakter uitgebreid naar de Duitstalige Gemeenschap.

Verder verwijst de Raad van State naar artikel 8 van het samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 tussen de Federale Overheid, de Gemeenschappen en de Gewesten over de nadere regelen voor het sluiten van gemengde verdragen en merkt op dat de Duitstalige Gemeenschap de overeenkomst niet heeft ondertekend.

Tot slot stelt de Raad van State dat het aanbeveling verdient dat België bij de schriftelijke mededeling aan de andere verdragspartij dat de interne wettelijke procedures noodzakelijk voor de inwerkingtreding van het verdrag werden ver-

vuld, verklaart dat deze mededeling, net als de ondertekening, gebeurt namens het Koninkrijk België, maar zowel voor de Belgische federale overheid, als voor het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest, het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest én de Duitstalige Gemeenschap.

De Vlaamse Regering neemt akte van deze opmerking.

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

De preambule geeft uiting aan de wens van de Partijen het verrichten van betaalde werkzaamheden door de gezinsleden van het personeel van diplomatieke zendingen en consulaire posten in de ontvangende staat te vergemakkelijken.

Artikel 1 bevat de principiële toestemming voor de welomschreven gezinsleden van diplomatieke en consulaire ambtenaren om, op grond van reciprociteit, betaalde werkzaamheden te verrichten. Dit recht geldt voor de partner van een diplomatiek ambtenaar, een lid van de administratieve of technische personeel en van het bedienend personeel van de diplomatieke zender aangesteld bij de ontvangende staat of bij internationale organisaties met zetel in die staat (bijvoorbeeld de EU en de NAVO in het geval van België), een consulaire bediende en een lid van het bedienend personeel van de consulaire post.

De toestemming vervalt wanneer de betrokkene niet langer deel uitmaakt van het gezin van de diplomatieke of consulaire ambtenaar, evenals na het einde van de aanstelling van deze ambtenaar.

De vereiste toestemming wordt gegeven krachtens de lokale wetgeving en geldt niet voor ingezetenen of vaste verblijfhouders.

Artikel 2 betreft de civiel- en administratiefrechtelijke voorrechten en immuniteiten. Het besteedt aandacht aan het feit dat de begunstigen van een toestemming om betaalde werkzaamheden te verrichten geen civiel- en administratiefrechtelijke immuniteit van rechtsmacht genieten voor de handelingen die voortvloeien uit het verrichten van bepaalde werkzaamheden welke onder het burgerlijk en administratief recht van de ontvangende staat vallen.

De overeenkomst bepaalt tevens dat de zendstaat uitdrukkelijk afstand zal moeten doen van de immuniteit van tenuitvoerlegging van alle rechterlijke uitspraken die betrekking hebben op dergelijke handelingen.

Artikel 3 heeft betrekking op het feit dat de zendstaat afstand doet van de immuniteit van rechtsmacht in strafzaken die de in deze overeenkomst bedoelde personen genieten. Het verzoek tot afstand moet betrekking hebben op elk handelen of nalaten dat voortvloeit uit de betaalde werkzaamheden. Indien de afstand in strijd is met de belangen van de zendstaat, is het toegestaan dat deze staat geen afstand van de immuniteit van rechtsmacht in strafzaken doet.

De ontvangende staat moet voor het doen van afstand van de immuniteit ten aanzien van de tenuitvoerlegging van de rechterlijke uitspraak in strafzaken een specifiek verzoek om opheffing van immuniteit aan de ontvangende staat richten, die soortgelijk verzoek grondig onderzoekt.

Indien de zendstaat weigert afstand van immuniteit te doen en het een ernstige zaak betreft, kan op grond van de Verdragen van Wenen aan de begunstigde gevraagd worden om de ontvangende staat te verlaten.

Artikel 4 verwijst naar de bepalingen van het Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer (1961) en de gewoonterechtelijke rechtsregels vervat in het Verdrag

van Wenen inzake consulaire verkeer (1963) op grond waarvan de begunstigden van deze overeenkomst onderworpen zijn aan de belasting- en socialezekerheidsstelsels van de ontvangende staat ten aanzien van alles wat verband houdt met het uitoefenen van hun beroepswerkzaamheden. Onder 'belasting- en socialezekerheidsstelsels van de Ontvangende Staat' dient men te verstaan het geheel van fiscale en sociale regels in werking in deze staat, met inbegrip van de eventuele, bestaande of toekomstige, bilaterale of multilaterale overeenkomsten. Dit impliceert in voorkomend geval ook de onderwerping aan eventuele gewestbelastingen en de aansluiting bij de Vlaamse Zorgverzekering en andere aspecten van de Vlaamse sociale bescherming. Aangezien dit artikel louter verwijst naar de gewoonterechtelijke regels en de bepalingen van beide Verdragen van Wenen, werd dit niet voldoende geacht om ook tot een gemengd karakter ten aanzien van de Gemeenschappen en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie aanleiding te geven.

Artikel 5 legt de beginselen vast inzake de procedure die moet worden gevolgd om toestemming te krijgen voor het verrichten van betaalde werkzaamheden. Verzoeken moeten via diplomatieke weg worden ingediend en zullen zo naar de betrokken diensten worden doorgeleid.

De begunstigde moet voldoen aan de vereisten, voorschriften en vakkennis die in de ontvangende staat van toepassing zijn op de uitoefening van een bepaalde activiteit.

Artikel 7 betreft de repatriëring van geldmiddelen. Overeenkomstig de nationale wetgeving, mogen personen die de toestemming hebben om betaalde werkzaamheden te verrichten, hun bezoldigingen voor deze werkzaamheden repatriëren vanop het grondgebied waar de werkzaamheden worden uitgevoerd.

De artikelen 6 en 8 zijn gebruikelijke slotbepalingen die terug te vinden zijn in de meeste verdragen. Het gaat over de duur en beëindiging (artikel 6) en de inwerkingtreding (artikel 8).

De tekst van de overeenkomst is authentiek in het Nederlands, Frans en Engels, waarbij alle teksten gelijkelijk authentiek zijn.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,

Philippe MUYTERS

Voorontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Zuid-Afrika inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door partners van het diplomatiek en consulaire personeel, ondertekend te Pretoria op 14 januari 2016.

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed en de Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. De overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Zuid-Afrika inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door partners van het diplomatiek en consulair personeel, ondertekend te Pretoria op 14 januari 2016, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport

Philippe MUYTERS

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed en de Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. De overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Zuid-Afrika inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door partners van het diplomatiek en consulaire personeel, ondertekend te Pretoria op 14 januari 2016, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel, 18 maart 2016.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,

Philippe MUYTERS